

A horizont szélesítése

A *Minőség és Megbízhatóság* a minőségügy hazai tapasztalatainak megismertetése mellett fontos feladatának tekinti a külföldi, illetve a nemzetközi eredményekről való tudósítást is. Lapunk eddig is rendszeresen publikált külföldi szerzőktől származó cikkeket, esetenként az eredeti nyelven, majd a következő számban ugyanazt a cikket magyar fordításban. Emellett változó gyakorisággal közöltünk szemelvényeket, rövid összefoglalókat az olvasók érdeklődésére számot tartó cikkekből. Ezt a gyakorlatot olymódon kívánjuk fejleszteni, hogy a korábbiakhoz képest több külföldi és nemzetközi eredetű cikkel kívánunk megjelenni, szélesebb betekintést kívánunk nyújtani az országhatárainkon kívüli eseményekbe, eredményekbe. Tesszük ezt természetesen annak tudatában, hogy a minőségügy területén folyó nemzeti és a nemzetközi tevékenység szoros összefüggésben van egymással, hiszen az alkalmazott módszerek szinte kizárólag a fejlett ipari országok, illetve a nemzetközi szervezetek által kidolgozott – és kölcsönösen elfogadott – elveken és szabályozásokon alapulnak.

Lapunk jelen számának fő irányát adó, magyar szerzőktől származó cikkeink nemzetközi vonatkozása egyértelmű, mivel az élelmiszeriparhoz kapcsolódó írások kivétel nélkül mind nemzetközi vagy az Európai Unióban meghonosodott eljárások és módszerek bevezetéséről, alkalmazásáról számolnak be.

Izgalmas problémát vet fel Dr. Lennart Sandholm-nak a Tokiói Minőségügyi Világkongresszuson tartott előadásából készült cikk, amelyet most magyar nyelvű fordításban olvashatnak az érdeklődők. A szerző azt elemzi, hogy a minőség iránti érdeklődés miért hanyatlik az utóbbi években. Szerinte a jelenleg fő oka az, hogy a minőségügyi kezdeményezések sok esetben először csak csekély eredménnyel jártak, az elvárt azonnali látványos javulás elmaradt. Egy másik okként azt jelöli, hogy sok vállalati vezető a minőségügyi rendszermenedzser kinevezésekor a jelölttől nem követeli meg a magas szintű minőségügyi képzettséget. A szerző rámutat, hogy egy vállalat sikerességének – ezen belül a termék vagy szolgáltatás jó minőségének – egyik előfeltétele a menedzsment minősége, ami egyebek mellett kiterjed a jobb teljesítményt eredményező vállalati kultúra kialakításával kapcsolatos vezetési feladatok elvégzésére is.

Sajátos témába vágott bele a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO), amikor a társadalmi felelősségről szóló nemzetközi szabvány (ISO 26000) kidolgozását elhatározta. E témát járja körül Dorothy Bowers cikke, amelyet a Quality Progress amerikai minőségügyi folyóiratból vett át lapunk. Bár a társadalmi felelősség egészen más jellegű téma, mint a minőség vagy a környezet, de a munka beindulásakor a lelkesedésnek és a vonakodásnak valami hasonló keveréke volt tapasztalható az érintettek között, mint amikor az ISO 9001 és az ISO 14001 szabványok kidolgozását megkezdték. Míg egyes fogyasztói szervezetek lelkesedtek, a befolyásos Nemzetközi Munkügyi Szervezet (ILO) fenyegetést látott a társadalmi felelősségről szóló ISO szabványban, mivel úgy gondolta, hogy az veszélyeztetheti az ő nemzetközi szerepét. A kormányok hozzáállása széles körben szóródott: volt kormány, amelyik abban reménykedett, hogy egy ilyen szabvány új, törvényesen eddig nem biztosított lehetőséget teremt számára a konfliktusokkal való szembenézéshez; más kormányok viszont amiatt aggódtak, hogy esetleg megkérdőjeleződnek a nehezen kiharcolt nemzetközi megállapodások. A szerző szerint ahhoz, hogy az ISO 26000 ugyanolyan értékszintet érjen el, mint az ISO 14001 és az ISO 9001, sikert kell felmutatnia többek között olyan területeken, mint a kisvállalkozások, egyszersmind a kormányok általi alkalmazhatóság.

Gary L. Johnson cikkét változtatás nélkül – angol nyelven – vette át lapunk. Ebben az ISO 19011:2002 számú, Útmutató a minőség- és környezetirányítási rendszerek auditálásához című nemzetközi szabványhoz kidolgozott kiegészítést ismerteti a szerző. Az ISO 19011:2002 hat korábbi ISO szabványt váltott ki, és útmutatóul szolgál a minőség- és környezetirányítási rendszerek auditálásához, valamint az auditorok felkészültségének meghatározásához és értékeléséhez. A szabványt az auditálás teljes skálájára tervezték, különös hangsúlyt helyezve a külső, harmadik fél által végzett auditálásra. Ugyanakkor a szabvány nem bizonyult hatékonynak a belső és a beszállítói auditálásnál. A szabványhoz az Egyesült Államok szakértői által kidolgozott kiegészítés (ANSI/ISO/ASQ QE 19011S) pótolja ezt a hiányosságot, és lehetővé teszi a szabvány alkalmazását a kis- és közepes szervezetek által is.

